

AZ ÓVATOS EXTRAVAGÁNS

Egyszobás hotel Antwerpen óvárosában

The Grand, azaz „A Hatalmas” – mi más nevet is adhattak volna Antwerpen legkisebb hoteljének, az egyetem és a kulturális negyed közötti, óvárosi kis utca cseppnyi saroktelkén álló, 400 éves műemlék épületben kialakított apartmannak? De ne legyünk cinikusak, valóban hatalmas ötlet volt a keskeny házak között is szokatlan arányú, földszint + 3 emeletes, de a rövidebb homlokzatán mindössze 2,4 méter széles épület megvásárlása, hogy a dmva Architecten vállalkozó szellemű építészeinek keze nyomán „egyszobás hotelként”, Antwerpen legkisebb hoteljeként születhessen újjá.

Hotel tehát, és nem kiadó lakás, bár a különbségtétel korántsem egyértelmű: az épületet egy városnéző séta során megpillantó későbbi tulajdonosok sem köteleződtek el egészen, fenntartották az időszakos magánhasználat lehetőségét, de az év nagyobb részében bérbeadással számolnak. A döntő többségében régi, több száz éves házak alkotta sűrű beépítésű negyed ideális környezet az elsősorban fiatalokat célzó városi szállásnak. Tíz perc sétára van a Scheldt folyó és a rotterdami Neutelings

Riedijk építésziroda tervezte nagyszabású Museum aan de Stroom is, [1] de a régi piactér sincs sokkal meszebb.

A tulajdonosok kifejezett szándéka volt a végtelenségig kiaknázni a keskeny-magas házban rejlő lehetőségeket, előnyt kovácsolva a hátránynak tűnő tulajdonságokból. Ami a mindennapos használatban kényelmetlenség és akadályozó tényező lenne, mint a különböző rendeltetésű terek közötti átlátások-áthallások és a rengeteg lépcsőzés, az egy néhány napos tartózkodás idején nem okoz gondot, sőt, az áramló tér üdítően hat a mindennek felett az ágyak számának maximalizálását szem előtt tartó, cellás elrendezésű, közösségi terek nélküli apartmanokhoz szokott közönségre.

A keskeny épület meglepően nagyvonalú belső terét egy sor leleményes megoldással érték el: a falakat és a födémekeket fehérre festették (erről később lesz még szó), a földszint dupla belmagasságú részén, a bejárattal szemben padlótól plafonig nyúló tükröt helyeztek el a falon, mintegy megkettőzve az épület szélességét, he-

Építész:
David
Driesen,
Tom
Verschueren,
Jolien
Debaets

lyenként pedig a födémgerendák felett a deszkaborítás helyére üveg járófelületet illesztettek, átszűrődő fények és átlátások több szinten átívelő játékát képezve. A második emelet üveggel áttört padlóján át nem egy, hanem két szinttel lejjebb is tekinthetünk. A hosszanti tömegbe szögtöréssel, a rendelkezésre álló helyet nagyvonalúan pazarolva elhelyezett, áttört lépcső is a belső egységet erősíti. Miközben egy pillanatig sem kételkedünk benne, hogy praktikusabb és helytakarékosabb lett volna a szomszéd épülettel határos hosszfal mellé állítani és szigorúan egymás fölé rendezni a lépcsőket, arra gondolkunk, hogy mégis jó ez így: a térbe állított lépcsőből fakadó fény-árnyék hatások gazdagítják a függőlegesen egybemosódó tágas és szellős belső teret, ez pedig végképp feledtetni, hogy számolgtatnunk kellene a hasznosítható négyzetmétereket.

Az alaprajzokat vizsgálva azonnal felfedezzük az épület kívülről nem látható titkát: téglalap helyett L alakú elrendezést látunk, ugyanis a belső udvar egy későbbi periódusban beépült, így az épület kissé a szomszédja mögé kanyarodik, ami lehetővé teszi a terek szükséges mértékű megosztását, elválasztását. Alapvető tervezői döntés volt, hogy ebben az újabb épületrészben helyez-

ték el a kiszolgáló funkciókat, amelyek egyben a beépített, fix bútorozású helyiségeket is jelentik: konyha, fürdőszoba, jakuzzi – míg a régi épületrészt a lépcső foglalja el, illetve a legfelső szinten a hálószoba.

A helyszínrajzon láthatjuk, hogy a később beépült udvar a szomszéd épület mögé nyúlik

Feljáró az apró tetőteraszra, útközben egy frissítő zuhannyal

* „Timeless architecture does not exist – a building, an interior is indissoluble connected to a certain moment in time.” [3]

Irodalom / References

[1] Neutelings Riedijk Architects/City History Museum MAS [honlap], hozzáférhető: <<https://www.neutelings-riedijk.com/city-history-museum-mas>> [utolsó belépés: 2019-04-10].

[2] Román, András – Fejérdy, Tamás (eds): *Karták könyve*, ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság, Budapest 2011, hozzáférhető: <<http://icomos.hu/index.php/hu/dokumentumok/nemzetkozi/kartak/165-kartak-koenye>> [utolsó belépés: 2019-04-10].

[3] dmva Architecten [honlap], hozzáférhető: <<http://www.dmva-architecten.be>> [utolsó belépés: 2019-04-10].

[4] Booking.com/The Grand [honlap], hozzáférhető: <<https://www.booking.com/hotel/be/the-grand.html>> [utolsó belépés: 2019-04-10].

A négy szinten összesen 103 m² alapterületű épület beosztása, akár az egykori lakótornyoké, képletszerű: szintenként egyetlen funkciót foglal magában. A földszinten van a konyha, az első emeleten – a terveken – nappali található, a másodikon a fürdőszoba, a harmadikon a hálószoba jakuzzival. Innen egy további lépcső vezet fel az apró, mellvéddel körített tetőteraszra – útközben, ha kedvünk tartja, megállhatunk egy kültéri zuhanyzásra is.

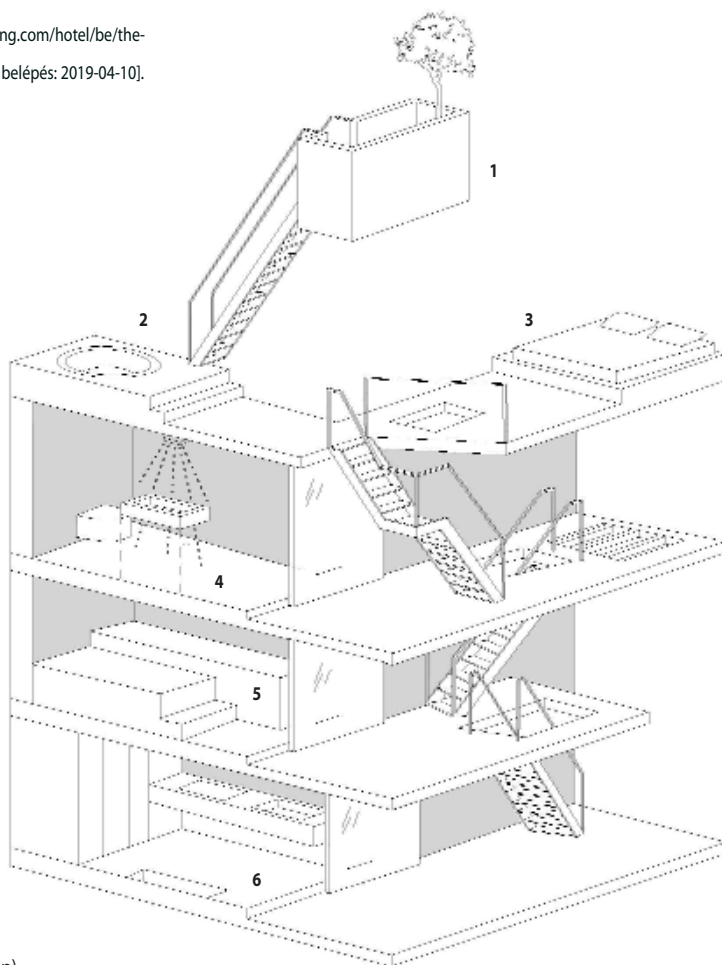
Divatja van ma a nem mindennapi szállásoknak, az egybefüggő belső tereknek, no meg a minimálnak is, de

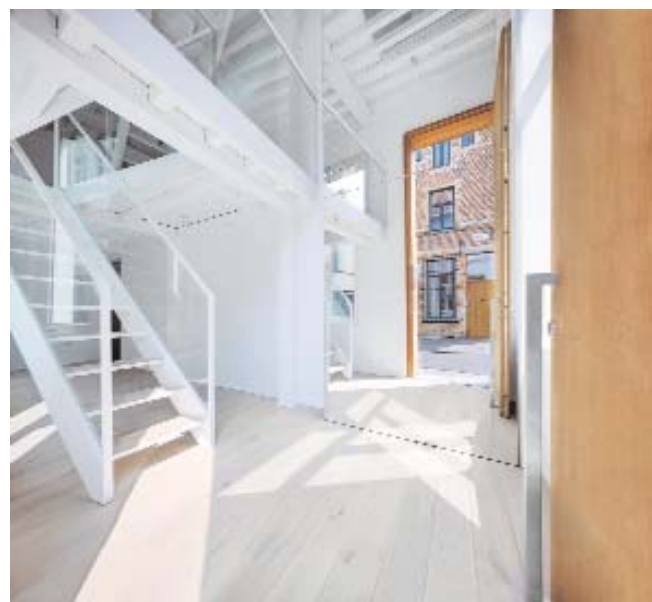
mindezeket pontosan kimérve és gondosan adagolva kínálja ez az épület. Igaz, az egyszobás hotelből végül kétszobás lett: az első emelet beforduló, ablaktalan részében egy kétágyas lakrészt alakítottak ki, a „nappali” pedig egy szinttel feljebb, a lépcső közelében kapott helyet egy fotel, pár szék és szőnyeg elhelyezésével, de a lépcsők körüli térrészekben több helyen is megjelenik egy fotel vagy szék, különböző alakú és stílusú kisebb szőnyegek, vagy egy állólámpa. A hálószobák berendezése is a rövid idejű tartózkodás praktikumát mutatja: a felső szinti háló gyakorlatilag egy óriási, épített franciaágy – a fedélszék megérinthező közelségbe került, didaktikusan fehérre festett régi ácsszerkezete baldachint képez a fejek fölé; a két szinttel lejjebb lévő lakrész pedig: „ágy-asztal-tévé”.

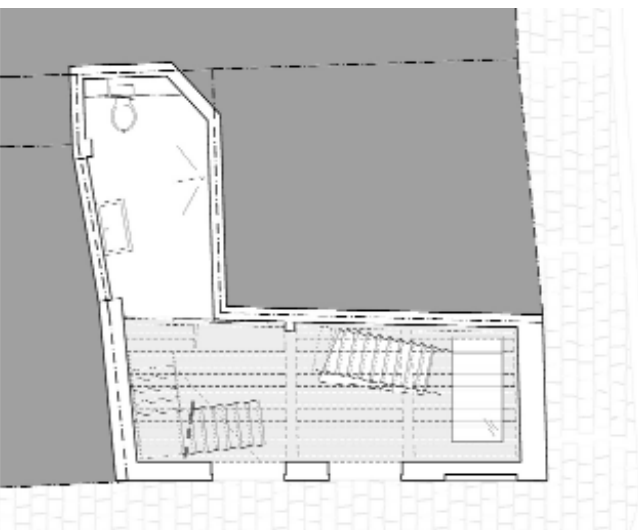
Ez az átgondoltan kevés berendezési tárgy összhangban van az átutazók lelkiállapotával: felemelő átmeneti-

1. Tetőterasz, kilátó
2. Jakuzzi
3. Hálószoba
4. Fürdőszoba
5. Nappali / második hálószoba
6. Konyha

A bejáratú teret a nagyméretű tükör teszi valószerűtlenül tágassá (belső kép)

leg távol kerülni a mindennapjainkat keretező tárgyak sokaságától, és birtokba venni ezt az igazán tiszta, átlátható és szűkszavú teret, csupán a legszükségesebb tárgyaink társaságában. A redukált eszköztár a színekben is megmutatkozik: a régi és új elemek megkülönböztethetőségét szem előtt tartva minden történeti elemet fehérbe öntöttek: úgy a falakat és ablakkereteket, mint a mennyezetet és a régi fagerendákat, a hozzáadások pedig természetes fenyőszínűkkel különülnek el: ezek a járófelületek, egyes beépített bútorok és a fa lépcsőfokok. A didaktikus színkezelés kívül is folytatódik: míg a környező régi házakon uralkodóak a barnás, szürkés, sárgás árnyalatok, a hotel falai és ablakai kívülről is fehérek, teteje piros, a bejárati ajtó – mivel hozzáadás – fenyőszínű lett. A régi és új közötti elképzelt kontraszt azonban a valóságban igen visszafogott, és a következetessége is csorbul: fehérek lettek a konyha és a fürdőszoba beépített bútorai, és a lépcsők acélszerkezetei is. A szállás weboldalán közzétett képeken, amelyek a valós használatra berendezett belsőt mutatják, a kontraszt inkább az építészeti és beépített elemek egyöntetű világos színe és a berendezési tárgyak nem hivalkodó, de azért színes összehatása között mutatkozik meg.

A dmV iroda számára fontos az anyaghűség és a visszaállíthatóság – bár az előbbi itt éppen áldozatul esett a fehér uralmának. Az utóbbi a modern műemlékvédelem egyik alapvetése is: a 20. század során összeállított kartákban – úgy 1964-ben, mint 2000 után – gyakran felbukkanó elv a visszafordítható beavatkozások előnyben részesítése. [2] Tom Verschueren vezető tervező erre a munkára vonatkozóan is hangsúlyozza: egy későbbi átalakítás alkalmával a most hozzáadott elemek eltávolíthatóak, meghagyva a lehetőséget, hogy a jövőbeni tervező saját látásmódja és a régi épülethez való viszonya tükröződhessen majd egy későbbi átalakításban. Ez a hozzáállás lojálisnak tűnik a történeti épület iránt, és empátikusnak az egykori és a majdani tervezővel –

csak épp valahol útközben a jelen építésze és építészete esett ki a képletből. „Időtlen építészet nem létezik – egy épület vagy egy belső tér elválaszthatatlanul egy bizonyos [történelmi] pillanathoz kötődik” – olvasható a hitvallásszerű kijelentés az iroda honlapján.* Ez pedig a fentiekkel még akkor is ellentétben áll, ha üdvözlendő ez az óvatos viszonyulás a meglévő épülethez, a valóban kontrasztos új anyagok tudatos kerülése, a kevés hozzáadott elem lehetőleg finom kidolgozása és pontos beillesztése a teljes képbe.

„Ez pontosan az a hangulatos kis ház, amit mindig is szerettem volna megterveztetni magadnak, de sosem tetted” [4] – fogalmazott egy vendég. A szöveges értékelések és a pontozások alapján is látszik, hogy szeretik az épületet. Az érthető, következetesen alkalmazott színkért, az egyetlen, egybeolvasható belső térért, a gondosan kidolgozott részletekért – vagy bármiért, amire a házat tanulmányozó építész még csak nem is gondol. A kétszobássá lett „egyszobást” négyen kibérelve igazán korrekt, elérhető áron, fejenként és éjszakánként akár 13-15 000 Ft körüli összeg ellenében megkaphatjuk – feltéve, hogy időben észbe kapunk. Augusztusra még foglalható, de érdemes iparkodni, mert hamar elkapkodják a szabad helyeket.

Ware-Nagy Orsolya

A szabálytalan és ablaktalan részbe kerültek a kiszolgáló funkciók, mint például a fürdőszoba, míg a fénycsugárban úszó főtömeg egybefüggő, többszintes teret rejt magában

Építész tervezők: David Driesen, Tom Verschueren, Jolien Debaets (dmV A Architecten)

Megbízó: Weiss-Vanderhoeven

Statika: ASB

Kivitelezés: Colmat

Fotó: Bart Gosselin

A b s t r a c t s

SUGÁR, Péter: THE POETICS OF PRACTICE**Citation:** *Metszet*, Vol 10, No 2 (2019), pp 14-21, DOI: 10.33268/Met.2019.2.1

JAZZ LOFT AQUINCUM APARTMENTS, ÓBUDA, HUNGARY

ARCHITECTS – GÁBOR TURÁNYI and BENCE TURÁNYI

Covering a period of almost thirteen years involvement with this project father and son architects have worked to find a fitting harmony between the old and new. Taking a long abandoned redbrick industrial building and completing the theme of brick construction to the exterior whilst inserting a contemporary reinforced concrete interior enforces these ideas. The metal cladding used on the exterior to roofs and balconies helps to offset the brickwork and confirm the design philosophy of this architectural practice.

AMICHAY, Eva: PAWSON IN JAFFA**Citation:** *Metszet*, Vol 10, No 2 (2019), pp 22-25, DOI: 10.33268/Met.2019.2.2

THE JAFFA HOTEL AND RESIDENCES, TEL-AVIV, ISRAEL

ARCHITECT – JOHN PAWSON

In Tel-Aviv, The City That Never Sleeps, how does one create a place to relax in relative calm? A former convent and hospital has been refurbished, including careful restoration of archaeological structures to create a new spatial character via the combined use of historical and contemporary furnishing and installations.

WARE-NAGY, Orsolya: CAREFUL EXTRAVAGANCE**Citation:** *Metszet*, Vol 10, No 2 (2019), pp 26-29, DOI: 10.33268/Met.2019.2.3

ONE ROOM HOTEL, ANTWERP, BELGIUM

ARCHITECTS – DRIESEN, VERSCHUEREN and DEBAETS (DMVA)

It would have been reasonable to take this tiny house, dating back to the 17th century, and simply restore it as a conventional dwelling, instead the client opted to explore new concepts in tourist accommodation. Taking all parts of the structure, both new and old, then painting them white (excluding the floors and entrance door) creates a clean aesthetic suited to short term rentals. This project offers a temporary place of stay to people who wish they had done a similar project but never got around to it.

SEBES, Péter: THE AESTHETICS OF CENSORSHIP**Citation:** *Metszet*, Vol 10, No 2 (2019), pp 30-33, DOI: 10.33268/Met.2019.2.4

HABITAT OF ORPHAN GIRLS, KHANSAR, IRAN

ARCHITECTS – ZAV ARCHITECTS

There is thought to be 140 million orphans world wide, these citizens have a right to a home and personal identity. This project in Khansar does just that by providing shelter and a true sense of „persian” cultural status. Respecting Iranian traditional laws this building has balconies covered in hijab-like textile awnings which provide the occupants with a sense of privacy and cultural inclusion. Otherwise this project does not attempt any form of grand architectural statement being constructed from locally sourced materials, following in the tradition of an atrium house with a water feature in the garden.

WETTSTEIN, Domonkos: FOLK-URBAN DECONSTRUCTION**Citation:** *Metszet*, Vol 10, No 2 (2019), pp 34-37, DOI: 10.33268/Met.2019.2.5

PORTUSHOME GUEST HOUSE, KISDÖRGICSE, HUNGARY

ARCHITECT – BARNA KOVÁCS D.

Should Folklore dictate how an architect designs a building or not? Maybe it is time to deconstruct the idea that traditional techniques can only apply to certain building types or locations. This guest house combines contemporary ideas of comfort and spatial arrangement with traditional, regional, construction skills. The resulting building establishes a new, yet, recognisable typology without falling victim to sentimentality.

WESSELÉNYI-Garay, Andor: EMBROIDERED ARCHITECTURE**Citation:** *Metszet*, Vol 10, No 2 (2019), pp 38-43, DOI: 10.33268/Met.2019.2.6

FAMILY HOME, NAGYKOVÁCSI, HUNGARY

ARCHITECT – SZABOLCS DIENES DLA

Modernism questioned the idea of architectural decoration by drawing comparisons to embroidered cushions. Now we live in an age where decoration, although not obviously functional, can be viewed as architectural. This new form of architectural embroidery or embellishment brings with it another sense of worth that reinforces ideas of architectural wealth through visual creativity. Patterned brickwork, stone walls and decorative finishes to metal sheet and concrete all work together to create an architectural entity.

WETTSTEIN, Domonkos: BALATON VILLA**Citation:** *Metszet*, Vol 10, No 2 (2019), pp 44-47, DOI: 10.33268/Met.2019.2.7

VILLA AT LAKE BALATON, SIÓFOK, HUNGARY

ARCHITECT – MIHÁLY CSIKÓS

Traditionally homes found on the bank of Lake Balaton served as summer season only holiday destinations. Now, due to changes in transportation, work-life variations this location is now being sought for all year round living. The question being how to establish a home which serves equally well throughout the year, a more urban typology or a Mediterranean feel?

TARI, Gábor: CAPTIVATED BY WHITE**Citation:** *Metszet*, Vol 10, No 2 (2019), pp 48-51, DOI: 10.33268/Met.2019.2.8

COLOUR AND ARCHITECTURE AN INTERNATIONAL COMPARISON

ARTICLE BY – Dr. GÁBOR TARI

The question of why so many buildings are finished in white render has been investigated by Dr Tari in order to assess why colour schemes in architecture seem to be limited. Naturally this research touches on the united subjects of form, colour and texture linked to social factors of wealth and building use types. Sadly the result of his work demonstrates that, although seemingly natural materials (brick, stone, wood) are thought of as being valid for construction, plaster renders usually end up being white or beige due to a lack of colour identity being recognised at an urban planning level. Meanwhile, once colours are used a sense of visual wealth is attained, although pastel tones are preferred.

MEDGYASSZAY, Péter: A „SUSTAINABLE HOUSE”**Citation:** *Metszet*, Vol 10, No 2 (2019), pp 52-55, DOI: 10.33268/Met.2019.2.8

REFURBISHMENT OF A LISTED DWELLING HOUSE

ARCHITECT – PÉTER MEDGYASSZAY

Ten years after the complete restoration of a listed dwelling house architect Péter Medgyasszay assess progress in terms of construction technology and environmental impact. Amongst his conclusions issues of problems regarding securing thermal insulation, waterproofing and thermal performance have been examined. From an energy point of view this project has been successful despite some technical problems. Current technologies, not available ten years ago, would also benefit this project type.